

Miniparlør på interlingua

Udgivet af Dansk Interlingua Union i forbindelse med den 17. internationale interlingua-konference i Åsa, Sverige, 2005.

For at gøre det så let som muligt at komme i gang med at tale er trykket angivet overalt, og udtalen er angivet i kantede parenteser, hvor man kunne komme i tvivl.

NYTTIGE SÆTNINGER

god dag bon die
 god morgen bon matino
 god aften bon vespere
 god nat bon nocte
 hej! salute!
 På gensyn a revider
 værsågod, venligst per favor
 undskyld excusa me, pardono
 tak gratias
 mange tak multe gratias
 tusind tak mille gratias
 ja si
 nej no
 jeg ved det ikke io non (lo) sape
 velkommen benvenite
 hvordan har como sta tu/vos?
 du/De det?
 godt, tak! ben, gratias!
 rimeligt assatis ben
 jeg har ondt mi stomacho me dole
 i maven [stomako]
 tak for hjælpen gratias pro le adjuta
 hvad? que? [ke]
 hvad ønsker que [ke] desira
 du/De? tu/vos?
 sandelig! certo! [tserto]
 hr., fru, frøken senior, seniora,
senioretta
 mit navn er ... mi nomine es ...
 hvad er dit/ que [ke] es tu/
 Deres navn? vostre nomine?
 jeg kommer fra io veni de
 Danmark Danmark
 Sverige Svedia
 Norge Norvegia

Finland
 England
 Schweiz
 Frankrig
 Holland
 Ungarn
 jeg er ...
 dansker
 svensker
 nordmand
 englænder
 schweizer
 franskmand
 hollænder
 ungarer
 hvilke sprog taler
 du/De?
 jeg taler en smule...
 jeg forstår ...
 dansk, svensk
 norsk, engelsk
 tysk, fransk
 russisk, italiensk
 spansk, portugisisk
 hvad er din/Deres
 profession?
 jeg er ...
 skoleelev
 studerende
 lærer
 gymnasieelev
 læge
 vejret er
 godt/dårligt

Finlandia
 Anglaterra
 Suissa
 Francia [frantsia]
 Nederland
 Hungaria
 io es ...
 danese
 svedese
 norvegiano
 britannico
 suiso
 francese [frantsese]
 nederlandese
 hungaro
 qual [kwa] linguas
 parla tu/vos?
 io parla un poco ... [poko]
 io comprende ...
 danese, svedese
 norvegiano, anglese
 germano, francese
 [frantsese]
 russo, italiano
 espaniol, portugese
 que [ke] es tu/vostre
 profession?
 io es ...
 scholar [skolgr]
 studiante
 inseniante
 alumno de gymnasio
 [gimnasio]
 medico
 le tempore es
 bon/mal

det bliver sol
 regn, tåge, sne
 det er ... grader
 nord, syd
 øst, vest
 måne
 stjerne(r)
 solen skinner
 det er regnvejr
 det er snevejr
 il facera sol
 pluvia, nebula, nive
 il ha ... grados
 nord, sud
 est, west
 luna
 stella(s)
 le sol brilla
 il face pluvia, il pluve
 il face nive, il niva

hvor gammel er
 du/De?
 jeg er ... år
 quante [kwante] annos
 ha tu/vos?
 io ha ... annos

1 un	21 vinti- <u>un</u>
2 du <u>o</u>	28 vinti- <u>octo</u>
3 tres	30 trenta
4 quat <u>ro</u>	40 quaranta [<u>kwaranta</u>]
5 cinque [<u>tsingkwe</u>]	50 cinquanta [<u>tsingkwanta</u>]
6 sex	60 sexanta
7 sept <u>e</u>	70 septanta
8 octo [<u>okto</u>]	80 octanta
9 novem	90 novanta
10 de <u>ce</u> [<u>detse</u>]	100 cento [<u>tsento</u>]
11 de <u>ce</u> -un [<u>detseun</u>]	1.000 mille
17 de <u>ce</u> -sept <u>e</u> [<u>detsesept<u>e</u></u>]	122 cento vinti-duo 345 tres centos
20 vinti	quaranta-cinque

jeg vil gerne have ...
 hvad koster ...?
 et værelse
 (for to personer)
 io desira haber ...
 quanto [kwanto] costa..?
 un camera
 (pro duo personas)

MÅLTIDER OG REPASTOS E DRIKKEVARER BIBITAS

kaffe, the, mælk
 med/uden mælk
 chokolade
 sukker, citron
 øl, sodavand
 dansk vand
caffe, the, lacte
 con/sin lacte
 chocolate [sjokolate]
sucro, limon
 bira, soda
 aqua [akwa] mineral

med/uden brus
 hvidvin, rødvin
 (mere) tør/sød
 en (halv) liter ...
 jeg er (ikke) sulten
 jeg er (ikke) tørstig
 limonade
 con/sin gas
 vino blanc, vino rubie
 (plus) sic/dulce [dultse]
 un (medie) litro de ...
 io (non) ha fame
 io (non) ha sete
 limonada

salt, peber, sukker
 ræk mig venligst ...
 tallerken, glas, kop
 kniv, ske, gaffel
 sennep, ketchup
 sal, pipere, sucro
 da me, per favor, ...
 platto, vitro, tassa
 cultello, coclear, furchetta
 [furketa]
 mustarda, ketchup
 [ketsjup]

morgenmad
 frokost
 aftensmad
 jentaculo [djentakulo]
 lunch [lunsj]
 cena [tsena]

regning
 må jeg bede om
 regningen, tak
 nota
 pote io haber
 le nota, per favor

suppe
 hestekød
 oksekød
 bøf
 kartofler
 høne, fisk
 æg, spejlæg
 grøntsager
 bønne(r), kål
 ært(er), salat, agurk
 dessert
 is, kage
 æble, appelsin
 pære, banan
 fersken, vindruer
 jordbær, hindbær
 suppa
 carne de cavallo
 carne de bove
 beefsteak [bi:fsteik]
 patatas
 gallina, pisce [pistse]
 legumines
 faba(s), caule
 piso(s), salata, cucumbre
 dessert [dese:r]
 gelato, torta
 pomo, orange [oranzje]
 pira, banana
 persica [persika], uva
 fraga, frambese

INFORMATION INFORMATION

hvor finder jeg en/et .. ubi pote io trovar un/le ...
 posthus officio [offitsio] postal
 postkasse cassa postal
 restaurant restaurante

hospital	hospit <u>al</u>
telefon	teleph <u>on</u>
museum	mus <u>eo</u>
strand	pl <u>ag</u> ia [pl <u>adz</u> ja]
oplysning	infor <u>ma</u> tion
toilet	toilet <u>te</u> [to <u>alet</u>]
frisør	perruc <u>ch</u> ero [per <u>uk</u> ero]
apotek, læge	apoth <u>ec</u> a, med <u>ic</u> o
jernbanestation	stati <u>o</u> n ferrov <u>ia</u> ri
tankstation	stati <u>o</u> n de benz <u>in</u> a
er det langt herfra?	es il dist <u>an</u> te de ci [tsi]?
er det nærvæd?	es il prox <u>im</u> e a ci [tsi]?

(til) venstre/højre	(a) sin <u>is</u> tre/d <u>ex</u> tere
den tredje vej på højre hånd	le tert <u>ie</u> camm <u>in</u> o a d <u>ex</u> tere

hvad koster ...?	qu <u>an</u> to [kw <u>an</u> to] cost <u>a</u> ...?
------------------	--

TID, DAGE TEMPORE, DIES

time	h <u>or</u> a
halv time	med <u>ie</u> h <u>or</u> a
minut, sekund	min <u>ut</u> a, sec <u>un</u> da
hvad er klokken?	que [ke] h <u>or</u> a es?
den er halv tre (= to og en halv)	il es du <u>o</u> h <u>or</u> as e med <u>ie</u>
den er fem minutter over tre	il es c <u>in</u> que [ts <u>in</u> kwe] min <u>ut</u> as post tres
den er sytten minutter i otte	il es de <u>ce</u> - <u>sept</u> e min <u>ut</u> as <u>an</u> te <u>oc</u> to

morgen, middag	mat <u>in</u> o, med <u>ie</u> d <u>ie</u>
midnat	med <u>ie</u> no <u>ct</u> e
formiddag	ant <u>em</u> er <u>id</u> ie
eftermiddag	post <u>mer</u> id <u>ie</u>
dag, nat	d <u>ie</u> , no <u>ct</u> e
om dagen, om natten	in le d <u>ie</u> , in le no <u>ct</u> e

mandag	lun <u>ed</u> i
tirsdag	mart <u>ed</u> i
onsdag	mercur <u>id</u> i
torsdag	jov <u>ed</u> i
fredag	vener <u>d</u> i
lørdag	s <u>ab</u> bato
søndag	dom <u>in</u> ica

januar, februar	janu <u>ar</u> io, febru <u>ar</u> io
marts, april, maj	mar <u>t</u> io, apr <u>il</u> , ma <u>io</u>
juni, juli, august	jun <u>io</u> , jul <u>io</u> , aug <u>us</u> to
september, oktober	sept <u>em</u> bre, oct <u>ob</u> re
november, december	nov <u>em</u> bre, dec <u>em</u> bre
år, måned, uge	<u>an</u> no, m <u>en</u> se, sept <u>im</u> ana
i dag	h <u>od</u> ie
i går	h <u>er</u> i
i morgen	d <u>em</u> an
i forgårs	<u>an</u> te-heri

jeg vil gerne have... en dansk ordbog en blyant	io bes <u>on</u> ia, io vol <u>er</u> ea hab <u>er</u> un diction <u>ar</u> io dan <u>es</u> e un st <u>il</u> o de graph <u>it</u> e [graf <u>it</u> e]
to blyanter	du <u>o</u> st <u>il</u> os de graph <u>it</u> e [graf <u>it</u> e]
en kuglepen	un p <u>en</u> na a b <u>oll</u> a
papir	pap <u>ir</u> o
to stykker papir	du <u>o</u> fol <u>io</u> s de pap <u>ir</u> o
et frimærke	un t <u>im</u> bro
til Danmark	a Dan <u>mark</u>
en kuvert	un envel <u>op</u> pe

FARVER COLORES

hvid, sort	blanc, n <u>igr</u> e
rød, blå	rub <u>ie</u> , blau
gul, grøn	jal <u>ne</u> [d <u>jal</u> ne], v <u>er</u> de
brun, grå, orange	brun, gris, orange [or <u>anz</u> je]

FORSKELLIGT DIVERSE

god, dårlig	bon, mal
smuk, køn, grim	b <u>ell</u> e, bell <u>et</u> te, f <u>ed</u> e
kort, lang	cur <u>t</u> e, lon <u>g</u> e
bred, smal	lar <u>g</u> e, str <u>ic</u> te
stor, lille	gran <u>d</u> e, par <u>v</u> e
ren, beskidt	m <u>un</u> de, imm <u>un</u> de
dyr, billig	cost <u>os</u> e, de bon merc <u>at</u> o
lys, mørk	clar, obs <u>ur</u>
ny, gammel, ung	nov <u>e</u> , anc <u>ian</u> [an <u>ts</u> ian], ju <u>ven</u> e [d <u>ju</u> vene]
sød, sur	dul <u>ce</u> [d <u>ul</u> tse], <u>ac</u> ide [a <u>ts</u> ide]

blød, hård	mol <u>l</u> e, dur
venstre, højre	sin <u>is</u> tre, d <u>ex</u> tere
oppe, nede	in <u>al</u> to, in <u>bas</u> so
mere, mindre	plus, m <u>in</u> us

FAMILIE FAMILIA

mor, far	mat <u>r</u> e, pat <u>r</u> e
forældre	parent <u>es</u>
datter, søn	fil <u>ia</u> , fil <u>io</u>
søster, bror	sor <u>or</u> , frat <u>r</u> e
søskende (= brødre og søstre)	sor <u>or</u> es e frat <u>r</u> es
bedstemor, bedstefar	gran <u>mat</u> r <u>e</u> , gran <u>pat</u> r <u>e</u>
kæreste (han-/hunkøn)	fidant <u>iat</u> o / fidant <u>iat</u> a
ven, veninde	am <u>ic</u> o, am <u>ic</u> a

jeg – mig	io – me
du – dig	tu – te
han – ham	il <u>l</u> e – le
hun – hende	ill <u>a</u> – la
den/det – den/det	ill <u>o</u> – lo
vi – os	nos – nos
I / De – jer / Dem	vos – vos
de – dem	ill <u>es</u> – les (han-/fælleskøn)
	ill <u>as</u> – las (kun hunkøn)
	ill <u>os</u> – los (intetkøn)
min, mit, mine	mi
din, dit, dine	tu
hans, hendes, dens, dets, sin, sit, sine	su
vor, vort, vore	no <u>st</u> r <u>e</u>
jeres, Deres	vo <u>st</u> r <u>e</u>
deres	lor

LIDT OM UDTALEN

Generelt skal alle bogstaver udtales. Altså ikke noget med at snutte endelserne af eller lave stumme d'er! Som en hjælp er udtalen af ordene skrevet i tillempt lydskrift med kursive bogstaver overalt, hvor der kunne være tvivl.

Overalt i denne miniparlør viser understregningen, hvor trykket skal ligge, så der ikke burde være noget at komme i tvivl om.

De mange glosler kan let sættes sammen til sætninger efter behag.

Flertal dannes ved at føje -s på navneordet.

Hvis navneordet ender på en konsonant, skal der dog føjes -es på for at få ordet i flertal.

God rejse!	Bon <u>vi</u> age! [vi <u>d</u> dje]
På gensyn i Sverige!	A revid <u>er</u> in Sv <u>ed</u> ia!
Held og lykke med interlingua!	Bon succ <u>ess</u> o [suk <u>ts</u> eso]
(= god succes med interlingua)	con interl <u>in</u> gua!

Dansk Interlingua Union
www.interlingua.dk
info@interlingua.dk
© 2005